प्रश्नपत्रस्य प्रारूपम् (Question Paper Format)

विषयः - वेदाध्ययनम् (३४५) (Veda Adhyayan) स्तरः- उच्चतरमाध्यमिककक्षा

परीक्षाकालावधिः (Time)- होरात्रयम् (३ hrs) पूर्णाङ्काः (Full Marks)- १००

लक्ष्यानुसारि अङ्कविभाजनम्

विषयाः	अङ्काः	प्रतिशतं योगः
ज्ञानम् (Knowledge)	२५	२५%
अवबोधः (Understanding)	४५	४५%
अनुप्रयोगकौशलम् (Application Skill)	३०	३०%
महायोगः->	**१००**	

प्रश्नप्रकारेण अङ्कभारविभाजनम्

प्रश्नप्रकारः	प्रश्नसंख्या	अङ्काः	योगः
दीर्घोत्तरीयप्रश्नाः (LA)	५	६	३०
लघूत्तरात्मकप्रश्नाः (SA)	१०	४	४०
सुलघूत्तरीयप्रश्नाः (VSA)	१०	२	२०
बहुविकल्पीयप्रश्नाः एकाङ्कप्रश्नाः स्तम्भमेलनं रिक्तस्थानपूर्तिः च	१०	१	१०
महायोगः->	**३५**		**१००**

पाठ्यविषयविभागानुसारि भारांशः

विषयघटकाः	अङ्काः	स्वाध्यायाय होराः
१. वैदिकसाहित्येतिहासः	२४	५०
२. वैदिकस्वरप्रक्रिया	३६	९०
३. वैदिकसूक्ताध्ययनम्	४०	१००
महायोगः ->	**१००**	**२४०**

प्रश्नपत्रस्य काठिन्यस्तरः

प्रश्नस्तरः	अङ्काः
कठिनः (Difficult) (मेधावी एव उत्तरदाने समर्थः)	२५
मध्यमः (Medium) (नित्यं पठन् अध्यवसायी छात्रः उत्तरदाने समर्थः)	५०
सरलः (Easy) (समग्रां पाठसामग्रीम् अल्पशः पठन् छात्रः उत्तरदाने समर्थः)	२५

प्रश्नपत्रप्रतिमा - Sample Question Paper

अस्मिन् प्रश्नपत्रे ... प्रश्नाः सन्ति। .... मुद्रितपुटानि च सन्ति।

Roll No. अनुक्रमाङ्कः	४	५	०	१	५	९	१	८	३	०	०	१	Code No. गूढसंख्या	५५/SS/A/S

SET स्तबकः **A**

वेदाध्ययनम्

Veda Adhyayan

(३४५)

Day and Date of Examination
परीक्षादिनं दिनाङ्कश्च ..... ____________________

Signature of two Invigilators
निरीक्षकयोः हस्ताक्षरम् १) ____________________

२) ____________________

सामान्या निर्देशाः

१. अनुक्रमाङ्कः प्रश्नपत्रस्य प्रथमपुटे नूनं लेख्यः।

२. निरीक्ष्यताम् यत् प्रश्नपत्रस्य पुटसंख्या प्रश्नानां च संख्या प्रथमपुटस्य प्रारम्भे प्रदत्तसंख्या समाना न वा। प्रश्नक्रमः सम्यग् न वा।

३. वस्तुनिष्ठप्रश्ननाम् (क), (ख), (ग), (घ) एषु विकल्पेषु युक्तम् उत्तरं चित्वा उत्तरपत्रे लेख्यम्।

४. समेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि निर्धारितसमये एव लेख्यानि।

५. उत्तरपत्रे आत्मपरिचयात्मकं लेखनम् अथवा निर्दिष्टस्थानं विहाय अन्यत्र क्वापि अनुक्रमाङ्कलेखनं सर्वथा वर्जितमस्ति।

६. स्वस्य उत्तरपत्रे प्रश्नपत्रस्य गूढसंख्या नूंन लेख्या।

७. समेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतभाषया एव लेख्यानि।

वेदाध्ययनम् (Veda Adhyayan)

(३४५)

परीक्षासमयावधिः (Time) होरात्रयम् (३ Hrs)   पूर्णाङ्काः (Full Marks) - १००

निर्देशाः -

१. अस्मिन् प्रश्नपत्रे [A] भागे १०, [B] भागे १०, [C] भागे १०, [D] ५ इति आहत्य ३५ प्रश्नाः सन्ति।
२. प्रश्नस्य दक्षिणे पार्श्वे संख्यासु (अङ्काःx प्रश्नाः=पूर्णाङ्काः) इति एवम् अङ्कान् निर्दिशति।
३. समे प्रश्ना अनिवार्याः।

[A] दशानां युक्तं विकल्पं चिनुत। १ x १०=१०

४) वेदस्य मुखं किं स्मृतम्।
(क) व्याकरणम् (ख) निरुक्तम् (ग) शिक्षा (घ) कल्पः।

५) ब्राह्मणेन निष्कारणो धर्मः षडङ्गो वेदोऽध्येयो ज्ञेयश्च इति कः प्रोक्तवान्।
(क) यास्कः (ख) पतञ्जलिः (ग) पाणिनिः (घ) आपस्तम्बः।

६) वेदत्रय्याम् कस्य वेदस्य गणना नास्ति
(क) ऋग्वेदस्य (ख) अथर्ववेदस्य (ग) सामवेदस्य (घ) यजुर्वेदस्य।

७) यत्रार्थवशेन पादव्यवस्था सा ऋक् इति कथयन्ति
(क) नैयायिकाः (ख) वैयाकरणाः (ग) मीमासंकाः (घ) वैशेषिकाः।

८) समासस्य अन्तः कि भवति।
(क)उदात्तः (ख)अनुदात्तः (ग)स्वरितः (घ)किमपि न भ

९) फिट् इति कस्य संज्ञा भवति।
(क) प्रत्ययस्य (ख)धातोः (ग)प्रातिपदिकस्य (घ)तद्धितस्य

१०) रुद्रः कस्य अपरं नाम वर्तते।
(क) विष्णोः (ख)शिवस्य (ग)इन्दस्य (घ)वरुणस्य

११) पृथिवीसूक्तं कस्मिन् वेदे वर्तते।
(क)ऋग्वेदे (ख)सामवेदे (ग)यजुर्वेदे (घ)अर्थववेदे

१२) पृथिवीसूक्तस्य ऋषिः कः वर्तते।
(क)अत्रिः (ख)मधुच्छदा (ग)विश्वमित्रः (घ) अर्थवा

१३) अग्निः पूर्वेभिः.. इति मन्त्रं कस्मिन् सूक्ते वर्तते।
(क)अग्निसूक्ते (ख)इन्द्रसूक्ते (ग)यमसूक्ते (घ)अक्षसूक्ते

[B] दशानां यथानिर्देशम् उत्तराणि लिखत। २ x १०=२०

१४) सम्प्रति सामवेदस्य कति शाखाः लभ्यन्ते। ताश्च काः। १+१=२

१५) शाङ्ख्यायनारण्यकम् कस्मिन् वेदे अन्तर्भवति। बृहदारण्यकम् केन वेदेन सह सम्बद्धम्। १+१=२

१६) मुख्याः उपनिषदः कति सन्ति। ताश्च काः। १+१=२

१७) हि च इत्यत्र हि इति किम्। हिशब्दयुक्तं तिङन्तं कथम् अनुदात्तं न भवति। १+१=२

१८) लोपे विभाषा इत्यस्य सूत्रार्थं लिखत। पचति आहोस्वित् पठति इति कस्य सूत्रस्य उदाहरणम्। १+१=२

१९) समासस्य अन्तः किं भवति। तुल्यशब्दः आद्युदात्तः आहोस्वत् अन्तोदात्तः वर्तते। १+१=२

२०) विष्णुसूक्तस्य देवता का। अस्य सूक्तस्य ऋषिः कः। १+१=२

२१) पर्जन्यसूक्तस्य देवता का। अस्य सूक्तस्य ऋषिः कः। १+१=२

२२) मनुमत्स्यकथा कस्मिन् वेदे वर्तते। मनोः क्व मत्स्यः अपतत्। १+१=२

२३) शिवसंकल्पसूक्तं कस्मिन् वेदे वर्तते। अस्मिन् सूक्ते कति मन्त्राः सन्ति। १+१=२

[C] दश अनतिदीर्घोत्तरैः समाधत्त। ४ x १०=४०

२४) टीकां लिखत। छान्दोग्योपनिषत् अथवा तैत्तिरीयारण्यकम्।

२५) शुक्लयजुर्वेदीयशाखाः विवृणुत।

२६) फिषोऽन्तः उदात्तः अथवा छन्दसि च इति सूत्रं व्याख्यात।

२७) घृतादीनां च अथवा ह्रस्वान्तस्य स्त्रीविषयस्य इति सूत्रं व्याख्यात।

२८) आद्युदात्तश्च अथवा अनुदात्तौ सुप्पितौ इति सूत्रं व्याख्यात।

२९) वा भुवनम् अथवा पूर्वे भूतपूर्वे इति सूत्रं व्याख्यात।

३०) इन्द्रसूक्तस्य सारांशं संक्षेपेण लिखत। अथवा इन्द्रस्वरूपं प्रकटयत।

३१) हिरण्यगर्भस्य स्वरूपं संक्षेपेण लिख।

३२) पुरुष एवेदं सर्वम् .. इति मन्त्रं पूरयित्वा अन्वयं सरलार्थं लिखत। १+१+२=४

३३) श्रद्ध्याग्निः समिध्यते.. इति मन्त्रं पूरयित्वा अन्वयं सरलार्थं लिखत। १+१+२=४

[D] पञ्च दीर्घोत्तरैः समाधेयाः। ६ x ५=३०

३४) वेदाङ्गरूपेण शिक्षायाः भूमिकां विवृणुत।

३५) ञ्नित्यादिर्नित्यम् अथवा वृषादीनां च इति सूत्रं व्याख्यात।

३६) संज्ञायामुपमानम् अथवा युस्मदस्मदोर्ङसि इति सूत्रं व्याख्यात।

३७) अग्नेः स्वरूपं लिखत।

३८) पुरुषसूक्तस्य सारांशं संक्षेपेण लिखत। अथवा पुरुषस्वरूपं वर्णयत।

--)(O)(--

प्रश्नपत्रप्रतिमाया उत्तरमाला

[A] दशानां युक्तः विकल्पः। १ x १०=१०

१-(क), २-(ख), ३-(ख), ४-(ग), ५-(क), ६-(ग), ७-(ख), ८-(घ), ९-(घ), १०-(क)

[B] दशानां यथानिर्देशम् उत्तराणि। २ x १०=२०

१) सम्प्रति सामवेदस्य तिस्रः शाखाः उपलभ्यन्ते- कौथुमीया, राणायनीया, जैमिनीया चेति। १+१=२

२) शाङ्ख्यायनारण्यकम् ऋग्वेदे अन्तर्भवति। बृहदारण्यकम् यजुर्वेदेन सह सम्बद्धम् अस्ति। १+१=२

३) मुख्याः उपनिषदः एकादश। ताः च ईश-केन-कठ-प्रश्न-मुण्ड-माण्डूक्य-ऐतरेय-तैत्तिरीय-छान्दोग्य-बृहदारण्यक-श्वेताश्वतरोपनिषद' इति। १+१=२

४) हि च इत्यत्र हि इति अव्ययपदम्। हि च इति शास्त्रेण हिशब्दयुक्तं तिङन्तम् अनुदात्तं न भवति। १+१=२

५) किमः लोपे सति क्रियाप्रश्ने अनुपसर्गम् अप्रतिषिद्धं तिङन्तं विकल्पेन अनुदात्तं न भवति इति सूत्रार्थः।लोपे विभाषा इति सूत्रस्य उदाहरणम् इदम्। १+१=२

६) समासस्य अन्तः उदात्तः भवति। तुल्यशब्दः आद्युदात्तः भवति। १+१=२

७) विष्णुसूक्तस्य देवता विष्णुः। अस्य सूक्तस्य देवता दीर्घतमा औचथ्यः। १+१=२

८) पर्जन्यसूक्तस्य देवता पर्जन्यः। अस्य सूक्तस्य ऋषिः अत्रिः। १+१=२

९) मनुमत्स्यकथा शुक्लयजुर्वेदे वर्तते। मनोः हस्ते मत्स्यः अपतत्। १+१=२

१०) शिवसंकल्पसूक्तंशुक्लयजुर्वेदे वर्तते। अस्मिन् सूक्ते षड् मन्त्राः सन्ति। १+१=२

[C] दश अनतिदीर्घोत्तरैः समाधत्त। ४ x १०=४०

१) बिन्दुः - ६.१० / ६.७ द्रष्टव्यः

२) बिन्दुः - ३.६ द्रष्टव्यः

३) बिन्दुः - ११.१ / ११.२ द्रष्टव्यः

४) बिन्दुः - ११.३ / ११.६ द्रष्टव्यः

५) बिन्दुः - १२.१ / १२.२ द्रष्टव्यः

६) बिन्दुः - १३.३ / १३.४ द्रष्टव्यः

७) इन्द्रसूक्ते

८) हिरण्यगर्भसूक्ते

९) पुरुषसूक्तस्य द्वितीयमन्त्रे

१०) श्रद्धासूक्तस्य प्रथममन्त्रे

[D] पञ्च दीर्घोत्तरैः समाधेयाः। ६ x ५=३०

१) बिन्दुः - ७.४ द्रष्टव्यः

२) बिन्दुः - १०.९ / १०.१२ द्रष्टव्यः

३) बिन्दुः - १०.१३ / १०.१५ द्रष्टव्यः

४) अग्निसूक्ते

५) पुरुषसूक्ते

--)(O)(--